

Articolele 8 și 10
Publicarea informațiilor cu încălcarea
secretului anchetelor

**STUDIUL JURISPRUDENȚEI CEDO
ARTICOLELE 8 ȘI 10**

REZUMAT

Acest raport examinează abordarea Curții în cazurile în care jurnaliștii au fost sancționați pentru publicarea de informații confidențiale din cadrul anchetelor pendinte. Partea I a raportului studiază diferiții factori care au fost avuți în vedere la evaluarea interesului statului în vederea unei bune-administrări a justiției, inclusiv necesitatea de a asigura, pe de o parte, respectul prezumției de nevinovăție, iar pe de altă parte, interesul publicului de a fi informat. Acesta trece în revistă situațiile care au apărut atât în cadrul anchetelor penale, cât și în alte tipuri de proceduri. Partea a doua a raportului stabilește obligațiile statului privind dreptul acuzatului la respectarea vieții sale private, atunci când au fost divulgate sau sustrase informații personale dintr-un dosar de anchetă confidențial.

Cuprins

INTRODUCERE

I. DEZVĂLUIREA INFORMAȚIILOR PRIN ÎNCĂLCAREA SECRETULUI ANCHETELOR ȘI INTERESUL PUBLIC	4
(1) Procedurile penale.....	4
(2) Alte tipuri de proceduri	11
(a) ANCHETA PARLAMENTARĂ	12
(b) CONFIDENȚIALITATEA FISCALĂ	13
(c) PREVENIREA PUBLICĂRII UNUI RAPORT AL SERVICIILOR SECRETE	13
(d) CONFIDENȚIALITATEA CORESPONDENȚEI DIPLOMATICE	14
II. OBLIGAȚIILE STATULUI CU PRIVIRE LA PROTECȚIA VIETII PRIVATE A ACUZATULUI	15
CONCLUZIE.....	18

INTRODUCERE

1. Acest raport va oferi o imagine de ansamblu privind abordarea Curții în cazurile în care au fost sancționați jurnaliști pentru publicarea de informații confidențiale din anchetele pendinte. Partea I a raportului studiază diferenții factori care au fost avuți în vedere la evaluarea interesului statului pentru asigurarea unei bune-administrații a justiției, inclusiv necesitatea de a garanta, pe de o parte, respectarea principiului prezumției de nevinovăție, iar pe de altă parte, interesul publicului de a fi informat. Acesta examinează mai întâi situațiile apărute în contextul anchetelor penale, iar apoi trece la alte tipuri de proceduri sau de circumstanțe (ancheta parlamentară, procedurile fiscale, secretul corespondenței diplomatice și rapoartele serviciilor secrete), unde abordarea Curții a fost, în mare parte, una asemănătoare.

2. Partea a doua a raportului stabilește obligațiile statului privind respectarea dreptului la viață privată al acuzatului în contextul dezvăluirii informațiilor personale dintr-un dosar de anchetă confidențial.

I. DEZVĂLUIREA INFORMAȚIILOR PRIN ÎNCĂLCAREA SECRETULUI ANCHETELOR ȘI INTERESUL PUBLIC

(1) Procedurile penale

3. Unul din primele cazuri în care Curtea a fost chemată să examineze subiectul în discuție a fost *Weber v. Elveția*, 22 mai 1990, Seria A-177. Reclamantul, un jurnalist și o persoană bine-cunoscută care conducea mai multe asociații de protecție a mediului înconjurător, a intentat un proces de defăimare în contextul publicării unui articol într-un ziar, care punea la îndoială cheltuielile sale. Judecătorul de instrucție a dispus emiterea unui extras și aplicarea unui sechestru pe unul din conturile reclamantului. Ulterior, reclamantul a organizat două conferințe de presă, la un an distanță, informând publicul, *inter alia*, despre intentarea procedurilor de defăimare și despre ordinea judecătorului. Acesta a fost apoi condamnat și amendat pentru încălcarea confidențialității unei anchete judiciare în baza articolului 185 al Codului de procedură penală al cantonului Vaud, pentru declarațiile sale făcute la cea de-a doua conferință de presă.

4. Cu privire la legitimitatea scopului urmărit prin condamnare, Curtea a considerat că aceasta a urmărit să asigure buna-desfășurare a anchetei și a fost, așadar, destinată să protejeze autoritatea și imparțialitatea judiciarului.

5. În evaluarea cerinței necesității, Curtea a constatat că reclamantul era bine-cunoscut pentru angajamentul său față de protecția mediului înconjurător. Acțiunile energice întreprinse de acesta, atât pe plan național, cât și pe plan internațional, au dat naștere unei dezbateri aprinse, care fusese relatată pe larg de către presă. În consecință, un proces împotriva sa avea să trezească în mod obligatoriu interesul tuturor celor interesați de activitățile lui. În continuare, Curtea a constatat că impunerea acestei pedepse în cazul

reclamantului nu era necesară din două motive. În primul rând, reclamantul dezvăluise deja ordinele privind extrasul și sechestrarea conturilor în prima conferință de presă, astfel încât **informațiile nu mai erau confidențiale**. Curtea a considerat neconvingătoare susținerea Guvernului, potrivit căreia simpla comunicare a unei informații dintr-o anchetă judiciară era suficientă pentru constatarea comiterii unei infracțiuni. În scopurile Convenției, interesul în menținerea confidențialității informației în discuție nu mai exista la data celei de-a doua conferințe de presă. În al doilea rând, până la momentul în care reclamantul făcuse declarațiile, **ancheta fusese practic încheiată** și, prin urmare, ele nu puteau prejudicia buna-desfășurare a acesteia.

6. Problema impactului unui articol de presă în privința investigațiilor penale pendinte a stat la baza cazului *Worm v. Austria*, 29 august 1997, *Rapoarte ale Hotărârilor și Deciziilor* 1997-V. Reclamantul, jurnalist, fusese condamnat pentru un articol în care comentase replicile unui fost ministru în timpul procesului său privind acuzațiile de evaziune fiscală. Tribunalele naționale au constatat că articolul putea influența rezultatul procedurilor penale – o infracțiune prevăzută de secțiunea 23 din Legea presei – și l-a condamnat pe reclamant la plata unei amenzi. Curtea a reținut că condamnarea acestuia urmărise scopul menținerii autorității și a imparțialității sistemului judiciar și nu a considerat necesar să analizeze în mod separat problema ridicată de către Guvern, potrivit căreia aceasta mai urmărise scopul protejării dreptului ministrului la prezumția de nevinovăție.

7. După examinarea sensului expresiei „*autoritatea și imparțialitatea judiciarului*”¹, Curtea a considerat că statele contractante sunt îndreptățite să țină cont de considerentele care exced cazului concret – pentru a proteja rolul fundamental al instanțelor într-o societate democratică. Ea a făcut următoarea mențiune de ordin general:

„50. ... Există o recunoaștere generală a faptului că tribunalele nu pot opera într-un vid. Chiar dacă instanțele sunt un for pentru stabilirea vinovăției sau a nevinovăției unei persoane acuzate (vezi mai sus paragraful 40), acest fapt nu presupune că subiectul nu poate fi discutat anterior sau în același timp în altă parte, în reviste de specialitate, în presa națională sau în rândul publicului larg (vezi, *mutatis mutandis*, *The Sunday Times* (nr. 1), hotărârea citată mai sus, p. 40, § 65).

Cu condiția că nu depășește limitele impuse în interesul bunei-administrații a justiției, reportajul, inclusiv comentariile privind procedurile judiciare, contribuie la publicitatea lor și, prin urmare, este în perfectă consonanță cu cerința articolului 6 § 1 din Convenție referitoare la publicitatea ședințelor de judecată. Nu doar sursele media au sarcina de a transmite astfel de informații și idei: și publicul are dreptul de a le

¹. Potrivit Curții, expresia „*autoritatea judiciarului*” include, în special, noțiunea potrivit căreia tribunalele sunt, iar acest fapt este acceptat de către publicul larg, un for potrivit pentru rezolvarea disputelor juridice și pentru stabilirea vinovăției persoanei sau a nevinovăției ei, atunci când există o acuzație; mai mult, publicul larg își manifestă respectul și încrederea în capacitatea tribunalelor de a îndeplini această funcție (*ibid.*, *mutatis mutandis*).

„Imparțialitatea” denotă în mod firesc lipsa prejudecăților și a părtinirii. Totuși, Curtea a reținut în mod repetat faptul că ceea ce este în joc în menținerea imparțialității judiciarului este încrederea pe care trebuie să i-o inspire tribunalele acuzatului, precum și publicului larg, într-o societate democratică, în condițiile în care există un proces penal. Vezi § 40 din hotărârea *Worm*.

primi (*ibid.*). Acest fapt este cu atât mai pregnant în cazul implicării unei persoane publice, cum ar fi, în cazul de față, al unui fost membru al guvernului. (...)

Totuși, persoanele publice sunt îndreptățite la garanțiile unui proces echitabil în baza articolului 6, care în cazul procedurilor penale include dreptul la un tribunal imparțial, în aceeași bază ca pentru orice altă persoană. Acest fapt trebuie avut în vedere de către **jurnaliști atunci când comentează despre procedurile penale pendinte, de vreme ce limitele comentariilor permisibile pot să nu se extindă în cazul declarațiilor care ar putea prejudicia, intenționat sau nu, șansele unei persoane de a beneficia de un proces echitabil sau care ar putea submina încrederea publicului în rolul tribunalelor în administrarea procesului penal.**"

8. Cu privire la circumstanțele cazului, Curtea a considerat că motivele invocate de către instanțele naționale pentru justificarea condamnării reclamantului erau unele relevante și suficiente. Condamnarea nu fusese îndreptată împotriva dreptului reclamantului de a informa publicul de o manieră obiectivă cu privire la evoluția procesului penal, ci împotriva evaluării nefavorabile a elementului probatoriu în cadrul procesului. Reclamantul și-a exprimat în mod clar opinia cu privire la vinovăția acuzatului și, prin urmare, ar fi putut influența rezultatul procesului. Ținea în primul rând de Curtea de Apel să evalueze probabilitatea ca articolul să fie citit, cel puțin, de către jurați și să constate încercarea reclamantului de a uzurpa rolul tribunalelor. Faptul că dreptul național nu impunea ca rezultatul real al influențării unei proceduri particulare să fie dovedit nu afecta justificarea ingerinței.

9. Interesele reclamantului și ale publicului în transmiterea și în recepționarea ideilor cu privire la o problemă de importanță generală care se afla pe rolul tribunalelor nu era de natură să depășească considerentele privind consecințele adverse ale difuzării articolului contestat pentru autoritatea și pentru imparțialitatea judiciarului din Austria.

10. În *Du Roy și Malaurie v. Franța*, nr. 34000/96, CEDO 2000-X, Curtea s-a confruntat cu o interdicție din dreptul francez de a publica informațiile privind cauzele penale, inițiate de către părțile civile. Ea a considerat că jurnaliștii care efectuează reportaje cu privire la procedurile penale pendinte „trebuie să se asigure că nu au depășit limitele impuse în interesele bunei-administrații a justiției și că au respectat dreptul acuzatului de a fi prezumat nevinovat”.²

11. Totuși, în acest caz, ingerința în discuție luase forma unei interdicții generale și absolute a publicării oricărui tip de informație. Justificarea oferită de către tribunalele naționale pentru această interdicție ca mijloc de protecție a reputației celorlalți și de menținere a autorității sistemului judiciar nu fusese suficientă, dat fiind faptul că aceasta era aplicabilă doar în cazul anchetelor penale inițiate în baza unei plângeri însoțite de o cerere de constituire ca parte civilă și nu în cel al anchetelor inițiate la cererea procuraturii sau în baza unei plângeri neînsoțite de o astfel de cerere. Un asemenea tratament diferențiat în privința dreptului la informație nu se baza pe vreun motiv obiectiv și limitat,

² § 34 din hotărâre.

în totalitate, dreptul presei la informarea publicului despre subiectele care ar putea fi de interes public.

12. Cazul *Tourancheau și July v. Franța*, nr. 53886/00, 24 noiembrie 2015, este de un interes special pentru această cercetare, pentru că se referă la condamnarea reclamanților pentru publicarea informațiilor dintr-o anchetă pendinte a unui omor, de mare interes public. Curtea a constatat, cu 4 voturi la 3, că condamnarea era proporțională, dat fiind interesul statului privind protejarea prezumției nevinovăției și administrarea justiției.

13. Articolul de presă în discuție se referea la uciderea unei tinere, înjunghiată în mai 1996. La acel moment, ancheta penală era încă pendinte și cei doi suspecti, un tânăr, B. (care avea atunci vârsta de 19 ani), și prietena acestuia, A. (care avea atunci 17 ani), erau subiecții urmăririi penale. Cei doi se acuzau reciproc de comiterea crimei, însă tânărul a fost eliberat, în timp ce prietena acestuia a rămas în detenție preventivă.

14. Articolul descria circumstanțele omorului și relația dintre cei doi suspecti înainte de comiterea acestuia. **În special, el reproducea extrase din declarațiile făcute de către A. în fața poliției și a judecătorului de instrucție, și observațiile lui B. conținute în dosarul cauzei sau notate pe parcursul interviului** oferit unuia dintre reclamanți.

15. În baza secțiunii 38 din Legea cu privire la libertatea presei din 1881, procedurile penale au fost intentate împotriva reclamanților pentru publicarea documentelor din dosar înaintea desfășurării procedurilor judiciare publice³. Reclamanții nu au contestat faptul că citatele și transcrierile erau identice cu cele din dosarul cauzei. Totuși, potrivit primei reclamante, ea nu văzuse niciodată dosarul și își copiasse extrase de la audieri și din actele de judecată din notele făcute de B. în baza dosarului. Reclamanții au fost găsiți vinovați și sancționați cu o amendă.

16. Pentru a evalua necesitatea ingerinței într-o societate democratică, Curtea a notat că, în timp ce ancheta pendinte nu făcuse nicio constatare cu privire la vinovăția lui A. sau a lui B., **articolul susținea versiunea evenimentelor prezentate de către B.**, care fusese intervievat de către reclamant, în detrimentul versiunii prezentate de către A., o minoră aflată în custodie. Mai mult, articolul nu putea fi considerat în niciun fel o problemă de interes public. Legea pe care se baza ingerința era limitată în acțiune și în timp și nu împiedica în totalitate presa să informeze publicul, spre deosebire de situația din cazul *Du Roy și Malaurie v. Franța*.

17. În opinia Curții, motivele invocate de către tribunalele franceze pentru a justifica ingerința în dreptul reclamanților la libertatea de exprimare erau „*relevante și suficiente*”. Tribunalele au subliniat consecințele prejudiciabile ale publicării articolului pentru protecția reputației și a drepturilor lui A. și B., pentru dreptul lor de a fi prezumați nevinovați, precum și pentru autoritatea și imparțialitatea sistemului judiciar, dat fiind **posibilul impact al articolului în cazul membrilor unei curți cu juri**. Curtea a avut în vedere

³ Articolul 38 alin. (1) din lege:

« Este interzisă publicarea actelor de acuzare și a tuturor celelalte acte de procedură penală sau corecțională înainte ca acestea să fie citite în ședință publică, această faptă pedepsindu-se cu amenda prevăzută pentru contravențiile de gradul 4. »

faptul că interesul reclamanților de a transmite informații privind evoluția procedurilor penale și vinovăția suspectilor, în timp ce ancheta judiciară era încă pendinte, precum și interesul publicului de a primi aceste informații, nu erau suficiente pentru a prevala față de considerentele menționate de către tribunale. Mai mult, penalitățile care le-au fost impuse reclamanților erau proporționale cu scopurile legitime urmărite de către autorități.

18. Cei trei judecători disidenți și-au manifestat dezacordul față de legea din 1881 care interzicea, indiferent de motiv, reproducerea documentelor din dosarul cauzei și au considerat că influența articolului contestat în privința procedurilor nu fusese stabilită, în special dată fiind durata de timp (aproximativ 20 de luni) între publicarea acesteia și ședință.

19. De asemenea, în *Dupuis și alții v. Franța*, nr. 1914/02, 7 iunie 2007, reclamanții publicaseră materiale dintr-o anchetă penală pendinte. Curtea a constatat încălcarea articolului 10, dat fiind interesul public pentru acest caz și nivelul publicității existente.

20. Cazul se referea la o controversă politică de amploare existentă în cadrul guvernului francez referitoare la interceptarea convorbirilor telefonice. Când ancheta cu privire la șeful adjunct al cabinetului Președintelui (G.M) era în desfășurare, reclamanții publicaseră o carte care descria desfășurarea operațiunilor de supraveghere. Cartea **reproduce înregistrări oficiale ale declarațiilor făcute în fața judecătorilor de instrucție și facsimile ale interceptărilor telefonice care erau identice cu conținutul documentelor din dosarul anchetei judiciare**. Reclamanții au fost găsiți vinovați pentru comiterea infracțiunii de utilizare a informațiilor obținute prin încălcarea confidențialității anchetei sau a celei profesionale. Ei au fost obligați să plătească o amendă, dar și daune lui G.M.

21. Curtea a considerat că condamnarea reclamanților urmarea scopul garantării respectării dreptului unei persoane care nu fusese încă judecată de a fi prezumată nevinovată. De asemenea, ea urmarea scopul asigurării bunei-administrații a justiției prin prevenirea oricărei influențe străine în cazul acelei administrații. Aceste scopuri corespundeau protecției „*reputației drepturilor altora*” și menținerii „*autorității și imparțialității judiciarului*”.

22. Cu privire la necesitatea ingerinței într-o societate democratică, subiectul cărții se referea la o dezbatere de un interes public considerabil. Aceasta se referea la un sistem ilegal de interceptare și înregistrare a conversațiilor telefonice îndreptat împotriva mai multor personalități proeminente din societatea civilă și organizat la cel mai înalt eșalon al statului. Descoperirea acestor fapte provocase un grad considerabil de emoții și de îngrijorare în rândul opiniei publice. Prin urmare, publicul avea un interes legitim la oferirea și disponibilitatea informației cu privire la aceste proceduri și, mai ales, cu privire la faptele prezentate în carte.

23. Recunoscând rolul vital jucat de către presă, Curtea a subliniat că „*de principiu, jurnaliștii nu pot fi eliberați de obligația respectării legii penale, în baza faptului că articolul 10 le acordă o protecție*”. Era legitim să se dorească acordarea unei protecții speciale confidențialității anchetei judiciare, având în vedere mizele pe care le presupunea în procedurile penale, atât

pentru administrarea justiției, cât și pentru dreptul persoanelor anchetate la prezumția nevinovăției.

24. Totuși, la momentul publicării cărții reclamantului, pe lângă mediatizarea intensă a cazului, era deja bine-cunoscut faptul că G.M era pus sub anchetă în această cauză, în legătură cu o anchetă prealabilă începută de trei ani și care putea conduce, eventual, la condamnarea și la suspendarea pedepsei cu închisoarea de 10 ani după publicarea cărții în discuție. Mai mult, guvernul a eșuat să stabilească modul în care **dezvăluirea informațiilor confidențiale putea avea un impact negativ în privința drepturilor lui G.M la prezumția de nevinovăție sau în privința condamnării și a pedepsirii sale cu aproape 10 ani mai târziu**. După publicarea cărții și pe durata anchetei judiciare, G.M a comentat cu regularitate în presă cu privire la acest caz, **astfel încât protejarea informațiilor în baza confidențialității acestora nu constituia o cerință disproporționată**.

25. Fusese necesar să se acorde cea mai mare atenție evaluării nevoii de a pedepsi jurnaliștii pentru utilizarea informațiilor obținute prin încălcarea confidențialității unei anchete sau a confidențialității profesionale, atunci când acest fapt contribuia la o dezbatere publică de o asemenea importanță. Reclamantii au acționat în conformitate cu standardele care le guvernează profesia de jurnaliști, de vreme ce publicația contestată era relevantă nu doar pentru subiectul în discuție, ci și pentru credibilitatea informației prezentate.

26. În *Dammann v. Elveția*, nr. 7751/01, 25 aprilie 2006, reclamantul a fost condamnat pentru că ar fi obținut, prin încălcarea secretului de stat, informații cu privire la condamnările anterioare ale persoanelor private. În calitate de reporter al unui cotidian pentru procesele de judecată, reclamantul a decis **să investigheze un jaf major** care avusese loc după o spargere la un oficiu poștal din Zürich. Ca parte a acelei anchete, el telefonase dispecerul telefonic al Procuraturii. De vreme ce niciun procuror nu era disponibil, reclamantul a transmis unei asistente din administrație o listă ce conținea numele persoanelor care erau arestate în dosarul privind jaful și i-a cerut informații despre existența condamnărilor anterioare în cazul persoanelor în discuție. După consultarea bazei de date a procuraturii, asistenta i-a trimis reclamantului un fax care conținea informațiile cerute. Reclamantul nu a publicat informația și nici nu a folosit-o în alte scopuri. Totuși, acesta a arătat aparent faxul unui ofițer de poliție, care a raportat incidentul la procuratură. Au fost inițiate proceduri penale împotriva reclamantului și asistentei din administrație. Ea a fost condamnată pentru încălcarea secretului de stat și a fost concediată din Procuratură. Reclamantul a fost acuzat de instigarea altei persoane la divulgarea secretelor oficiale. Acesta a fost achitat în primă instanță, dar condamnat în apel la plata unei amenzi de aproximativ 325 EUR.

27. Curtea a considerat că ingerința a urmărit un scop legitim, și anume prevenirea „*divulgării informației obținute în mod confidențial*”. Nu existase niciun dubiu că, în principiu, datele privind cazierul judiciar al unui suspect trebuiau protejate. Totuși, așa cum a recunoscut Curtea Federală, informația putea fi obținută prin alte metode, cum ar fi consultarea rapoartelor dosarului sau a arhivelor de presă. În aceste circumstanțe, motivele invocate de către autoritățile elvețiene pentru a justifica amendarea reclamantului nu erau

„relevante și suficiente”, de vreme ce nu erau „informații primite în mod confidențial”, în sensul Convenției, și, prin urmare, **detaliile în discuție țineau de domeniul public**. Informațiile erau de natură să ridice **probleme de interes public prin faptul că se refereau la o spargere spectaculoasă care a fost prezentată pe larg** în presă. Cu privire la argumentele tribunalelor elvețiene potrivit cărora reclamantul trebuia să știe că informațiile cerute erau unele confidențiale, Curtea a considerat că guvernul elvețian trebuia să poarte o mare parte din responsabilitate pentru indiscreția comisă de către asistenta din cadrul procuraturii, mai ales în cazul în care reclamantul nu a indus-o în eroare, nu a amenințat-o sau nu a presat-o să dezvăluie informațiile dorite. În plus, exercitiul **drepturilor persoanelor în discuție nu a suferit niciun prejudiciu**. Deși la o anumită etapă putea exista un risc de ingerință în drepturile altor persoane, acesta a dispărut odată ce reclamantul a decis să nu publice informațiile în discuție. Mai mult, chiar dacă sancțiunea impusă reclamantului nu era foarte dură, **ceea ce a contat nu a fost sancționarea cu o pedeapsă minoră, ci faptul că a existat o sancțiune în sine**. Astfel, condamnarea reclamantului nu a fost proporțională în mod rezonabil cu realizarea scopului legitim în discuție.

28. În câteva cazuri au fost contestate prevederile dreptului portughez, în vigoare până în 2007, care sancționau în mod automat publicarea informațiilor despre procedurile care făceau obiectul secretului judiciar (*segredo de justiça*). În *Campos Dâmaso v. Portugalia*, nr. 17107/05, 24 aprilie 2008, reclamantul a fost condamnat și amendat pentru publicarea unui articol despre procedurile penale pendinte împotriva unui lider politic pentru evaziune fiscală. Articolul oferea detalii despre faptele imputate politicianului și descria acuzația, unele fiind transcrise cuvânt cu cuvânt. Prin urmare, reclamantul a fost găsit vinovat de încălcarea secretului judiciar și sancționat cu o amendă de 1,750 EUR.

29. Curtea a considerat că ingerința în dreptul reclamantului în baza articolului 10 urmărea scopurile legitime ale protecției dreptului politicianului la un proces echitabil, asigurând respectarea prezumției nevinovăției și garantând autoritatea și imparțialitatea judiciarului. Astfel, ea a constatat că articolul în discuție se referea la o problemă de interes public și a evidențiat faptul că presa avea obligația de a informa publicul despre infracțiunile de a căror comitere erau acuzați politicienii.

30. Curtea a constatat că, de vreme ce articolul fusese publicat într-un moment crucial al procedurilor penale, **acesta nu luase o poziție față de posibila vinovăție a politicianului, ci doar descriesese acuzația care i se aducea**. Mai mult, având în vedere faptul că niciun jurat nu putea fi implicat în acest caz, era **și mai puțin probabil ca articolul să fi influențat rezultatul procedurilor judiciare**. Cu privire la interesul protejării unei anchete pendinte, așa cum a susținut Guvernul portughez, Curtea a remarcat că chiar un tribunal național a considerat că **ancheta nu a fost prejudiciată prin publicarea articolului**.

31. Articolul imputat, mai ales partea care descrie acuzațiile penale, era relevant nu doar pentru subiectul cauzei, ci și pentru credibilitatea informațiilor furnizate, oferind dovada acurateței și autenticității sale. În

consecință, Curtea a considerat că interesul pentru publicarea articolului cântărea mai greu decât scopul protecției secretului judiciar. Mai mult, nivelul moderat al amenzii nu a negat în niciun fel efectul inhibitor al condamnării reclamantului, dată fiind severitatea pedepsei care putea fi impusă.

32. În *Laranjeira Marques da Silva v. Portugalia*, nr. 16983/06, 19 ianuarie 2010, Curtea a observat, în mod similar, că nici interesul pentru protejarea anchetei, nici preocuparea de a proteja reputația altora nu puteau prevala față de interesul publicului de a fi informat cu privire la anumite proceduri penale derulate împotriva politicienilor. Aceasta a subliniat că, în cazul reclamantului, **nu a existat nicio dovadă a unor efecte prejudiciabile în cazul anchetei – care fusese încheiată până la publicarea primului articol din cele două articole contestate** – sau a unei încălcări a prezumției nevinovăției, având în vedere lipsa juraților. În fine, nimic nu a demonstrat că condamnarea reclamantului a contribuit la protecția reputației altor persoane.

33. În *Pinto Coelho v. Portugalia*, nr. 28439/08, 28 iunie 2011, reclamanta a fost condamnată pentru prezentarea, în timpul unui raport televizat, a unei copii a documentului procurorului de pornire a anchetei și rechizitoriul împotriva unui demnitar de nivel înalt.

34. Curtea a subliniat că raportul în discuție se referea în mod clar la o problemă de interes public, deoarece persoana în cauză era directorul general al poliției judiciare. Apoi, aceasta a observat că tribunalele naționale **nu au pus în balanță interesul** condamnării reclamantei cu dreptul ei la libertatea de exprimare. În baza dreptului portughez în vigoare la acea vreme, condamnarea ei fusese dispusă în mod automat, de vreme ce prezentase la televizor facsimile ale documentelor din procedurile pendinte.

35. Mai mult, autoritățile nu au prezentat motivele **pentru care prezentarea la televizor a copiilor a două documente din dosar ar fi prejudiciat ancheta** pendinte, sau cum a fost încălcat, în consecința acestui fapt, dreptul acuzatului la prezumția nevinovăției. Dimpotrivă, prezentarea facsimilelor copiilor documentelor în discuție în timpul reportajului nu a fost un fapt relevant doar pentru subiectul în cauză, ci și pentru credibilitatea informației furnizate.

36. Curtea a remarcat, în linii mari, că o interdicție generală și absolută a publicării informațiilor de orice tip era dificil de reconciliat cu dreptul la libertatea de exprimare. Natura automată a aplicării legislației penale în discuție a împiedicat tribunalele să o pună în balanță cu interesele protejate de articolul 10.

(2) Alte tipuri de proceduri

37. Pe lângă cazurile de divulgare a informațiilor conținute de dosarele penale au apărut probleme similare și în raport cu alte tipuri de afaceri publice. În consecință, este necesară o scurtă trecere în revistă a acestor cazuri, având în vedere faptul că, uneori, dreptul național relevant acoperă toate deliberările oficiale (de exemplu, articolul 293 al Codului penal elvețian).

(a) ANCHETA PARLAMENTARĂ

38. În *Z. v. Elveția*, nr. 10343/83, decizia Comisiei din 6 octombrie 1983, reclamantul, un jurnalist acreditat la Parlament, a fost condamnat în baza articolului 293 al Codului penal pentru publicarea unui document parlamentar confidențial pe care l-a primit din partea unui membru al unei comisii. Declarând cererea inadmisibilă, Comisia a reținut că raportul în discuție era marcat drept confidențial și că activitatea comisiei parlamentare trebuia tratată ca fiind un secret, fapte pe care reclamantul, în lumina activității sale, avea obligația și responsabilitatea să le cunoască. Într-un astfel de sistem era necesar să se asigure respectarea acestui secret prin impunerea de sancțiuni în cazul făptuitorilor. Prin urmare, Comisia a considerat că obligația de a nu publica discuțiile secrete ale autorității, așa cum era definită în dreptul elvețian, nu depășea ceea ce putea fi considerat „necesar” în mod rezonabil, în înțelesul articolului 10 § 2 din Convenție.

39. Nu a fost constatată nicio încălcare a articolului 10 nici în *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue v. Belgia*, nr. 64772/01, 9 noiembrie 2006, o cauză care a presupus publicarea unui număr mare de note și de documente pregătitoare ale unei judecătore de instrucție care a depus mărturie în fața unei comisii parlamentare instituite pentru a investiga modul de administrare de către poliție și sistemul judiciar a unui caz de răpire. Copii ale revistei au fost retrase din vânzare, iar distribuirea ulterioară a acestora a fost interzisă, deoarece erau prezentate documente secrete în contextul unei anchete parlamentare, fapt care constituia o ingerință în drepturile de apărare ale judecătorei, precum și în dreptul ei la respectarea vieții private.

40. Pentru Curte, nu a fost nerezonabil să considere că **drepturile de apărare ale judecătorei puteau fi afectate**, având în vedere, în special, competențele extinse ale comisiei de anchetă și posibilele repercusiuni pentru poziția persoanei care s-a prezentat în fața sa pentru a depune mărturie.

41. Mai mult, articolul contestat trata un subiect de mare interes public. Totuși, **articolul nu putea fi considerat ca servind interesul public**, de vreme ce conținutul acestuia se referea în parte la pregătirea de către judecător a mărturiei sale și deoarece audierile comisiei fuseseră transmise în direct, pentru ca publicul larg să fie informat pe deplin.

42. În cele din urmă, cu privire la ingerința în viața privată, Curtea a constatat că articolul în discuție conținea critici care erau direcționate în special împotriva persoanei judecătorei. În particular, acesta conținea **o copie a corespondenței private**, în cel mai strict sens, iar utilizarea dosarului predat comisiei de anchetă, împreună cu comentariile făcute în articol, au dezvăluit însăși esența „sistemului ei de apărare”. În aceste circumstanțe, articolul în discuție și difuzarea acestuia nu puteau fi considerate o contribuție la vreo dezbateră de interes general pentru societate, iar motivele invocate de către tribunalele belgiene pentru justificarea condamnării reclamantului erau unele relevante și suficiente.

(b) CONFIDENȚIALITATEA FISCALĂ

43. Reclamanții din cazul *Fressoz și Roire v. Franța* [MC], nr. 29183/95, CEDO 1999-I, au publicat un articol, în contextul unui litigiu de dreptul muncii legat de compania Peugeot, care era însoțit de fotocopii ale extraselor din ultimele trei evaluări fiscale ale conducerii companiei. Membrii conducerii au fost condamnați pentru deținerea de copii ale declarațiilor de venituri ale directorului, obținute prin încălcarea confidențialității profesionale de către un angajat neidentificat al serviciului fiscal.

44. Cu privire la problema de interes public, Curtea a notat că articolul a fost publicat în timpul unei dispute de dreptul muncii – mediatizate pe larg – din cadrul uneia dintre marile companii franceze producătoare de automobile. Articolul a arătat că președintele companiei a primit majorări mari de salariu în timpul perioadei în discuție, de vreme ce se opunea cererilor salariaților de creștere a salariilor. Realizând o asemenea comparație, în acest context, **articolul a contribuit la o dezbatere de interes public într-o problemă de interes general.**

45. De vreme ce obiectivul protecției confidențialității fiscale era unul legitim, problema Curții fusese existența vreunei necesități de a preveni dezvăluirea informației **care era deja disponibilă pentru public**. Chiar dacă publicarea extraselor fiscale era interzisă, informația conținută de acestea nu era confidențială, pentru că remunerările persoanelor din conducerea marilor companii erau publicate în mod regulat în rapoartele fiscale. Prin urmare, nu exista o cerință prevalentă ca informațiile să fie protejate ca fiind confidențiale.

46. Rămânea la discreția jurnaliștilor să decidă dacă publicarea acestor documente era sau nu necesară pentru asigurarea credibilității. Articolul 10 proteja drepturile jurnalistului de a divulga informații cu privire la probleme de interes general, cu condiția să acționeze cu bună-credință și pe baza unor fapte exacte, furnizând informații „*de încredere și precise*”, în conformitate cu etica jurnalismului.

47. În concluzie, nu a existat niciun raport rezonabil de proporționalitate între scopul legitim urmărit prin condamnarea jurnalistului și mijloacele utilizate pentru atingerea acestui scop.

**(c) PREVENIREA PUBLICĂRII UNUI RAPORT AL
SERVICIILOR SECRETE**

48. În *Vereniging Weekblad Bluf! v. Olanda*, 9 februarie 1995, Seria A nr. 306-A, asociația reclamantă, un editor de reviste săptămânale, a intrat în posesia unui raport trimestrial al serviciilor secrete interne vechi de șase ani, marcat drept „*confidențial*”. Asociația reclamantă urmărea să-l publice în ediția următoare, însă autoritățile au dispus confiscarea și retragerea revistei din circulație. Personalul asociației au reușit să-l tipărească din nou și să-l vândă pe străzile Amsterdamului în ziua următoare.

49. Curtea a acceptat că o instituție ca serviciul secret intern trebuie să beneficieze de un grad sporit de protecție cu privire la divulgarea informațiilor privind activitățile sale. Totuși, Curtea a avut dubii referitoare la **caracterul suficient al sensibilității informațiilor din raport** pentru a

justifica distribuirea acestuia. La momentul confiscării, documentul în discuție era vechi de șase ani, avea un caracter general și un grad scăzut de secretizare. Mai mult, ca urmare a celei de-a doua tipărituri și a distribuirii revistei, informațiile erau accesibile pentru un număr mare de persoane, iar protecția acestora ca secret de stat nu mai era justificată.

(d) **CONFIDENȚIALITATEA CORESPONDENȚEI
DIPLOMATICE**

50. Hotărârea Marii Camere din cazul *Stoll v. Elveția* [MC], nr. 69698/01, CEDO 2007-V, a confirmat aplicabilitatea articolului 10 cu privire la diseminarea de către jurnaliști a unor informații confidențiale și la stabilirea factorilor care trebuie avuți în vedere la evaluarea caracterului necesar al unei ingerințe. Acești factori includ

- 1) interesele în discuție;
- 2) controlul măsurilor de către tribunalele naționale;
- 3) conduita reclamantului; și
- 4) proporționalitatea sancțiunii impuse;

51. Cauza se referea la condamnarea reclamantului pentru divulgarea în presă a unui raport confidențial al ambasadorului Elveției în Statele Unite, care conținea strategia guvernului elvețian ce trebuia adoptată la negocierile dintre Congresul Mondial al Evreilor și băncile elvețiene cu privire la subiectul compensării victimelor Holocaustului pentru activele depuse în conturi bancare elvețiene și nerevendicate. Reclamantul a obținut o copie, probabil ca urmare a unei încălcări a secretului oficial de către o persoană a cărei identitate a rămas necunoscută. Tribunalul a dispus ca reclamantul să achite o amendă în valoare de 800 CHF (aproximativ 476 EUR) pentru publicarea „*deliberărilor oficiale secrete*”, în înțelesul articolului 293 al Codului penal.

52. Curtea a considerat că condamnarea reclamantului urmărea scopul legitim al prevenirii „*divulgării informațiilor obținute în mod confidențial*”. Această sintagmă a fost interpretată ca incluzând totalitatea informațiilor confidențiale dezvăluite fie de către o persoană supusă unei obligații de confidențialitate, fie de o parte terță și, în special, ca în acest caz, de către un jurnalist. Ea nu a acceptat afirmația Guvernului potrivit căreia publicarea raportului putea afecta, de asemenea, reputația autorului raportului în fața partenerilor săi de negocieri, notând că nu a fost intentată nicio procedură penală împotriva reclamantului pentru insultă sau defăimare.

53. Cu privire la **interesul public** avut în vedere prin publicarea articolelor contestate, era evident faptul că problema fondurilor nerevendicate făcea obiectul unei dezbateri aprinse în Elveția, iar articolul reclamantului putea contribui la dezbaterea publică a acesteia.

54. La cântărirea intereselor, conținutul raportului diplomatic în discuție și posibila amenințare pe care o prezenta publicarea sa au avut o importanță deosebită. Chiar dacă nu s-a demonstrat faptul că articolul a împiedicat guvernul să găsească soluții pentru problema activelor nerevendicate, faptul

în sine nu era unul decisiv. Ceea ce trebuia să se stabilească era dacă dezvăluirea raportului și/sau a articolului contestat **putea să provoace**, la data publicării, **daune considerabile** pentru interesele statale. Curtea a considerat că într-adevăr așa stăteau lucrurile.

55. Tribunalele naționale nu și-au limitat controlul la noțiunea formală de secret în baza articolului 293 al Codului penal, dar au avut în vedere conținutul substanțial al raportului ambasadorului și **au pus în balanță interesele în discuție**.

56. Analizând comportamentul reclamantului, Curtea a considerat că modul în care o persoană obține informații considerate confidențiale sau secrete ar putea fi relevant pentru punerea în balanță a intereselor care urmează a fi realizată în contextul articolului 10 § 2. Cu toate acestea, faptul că reclamantul nu a acționat în mod ilegal în această privință nu a constituit neapărat un factor determinant pentru a aprecia dacă acesta și-a îndeplinit sau nu obligațiile și responsabilitățile sale. În orice caz, în calitatea sa de jurnalist, el nu putea susține că era de bună-credință și că nu cunoștea faptul că divulgarea documentului în discuție era pedepsită în baza articolului 293 al Codului penal. Problema dacă **forma articolelor** era conformă cu regulile eticii jurnalistice prezenta o importanță mai mare. Curtea a împărtășit opinia Guvernului elvețian și a Consiliului Presei potrivit căreia intenția principală a reclamantului nu fusese să informeze publicul cu privire la un subiect de interes general, ci să facă din raportul ambasadorului subiectul unui scandal inutil. Forma trunchiată și redusă a articolelor în discuție, care puteau induce cititorul în eroare în privința personalității și a capacităților ambasadorului, au deviat în mod considerabil de la importanța contribuției acestora la dezbaterile publice protejate de articolul 10.

57. În cele din urmă, Curtea a considerat că suma amenzii impusă reclamantului, una relativ modestă, nu fusese disproporționată în raport cu scopul urmărit, având în vedere existența unui consens între statele membre ale Consiliului Europei cu privire la nevoia de aplicare a unor sancțiuni penale adecvate pentru prevenirea divulgării anumitor elemente confidențiale ale informațiilor.

II. OBLIGAȚIILE STATULUI CU PRIVIRE LA PROTECȚIA VIETII PRIVATE A ACUZATULUI

58. Sarcinile și responsabilitățile în exercițiul libertății de exprimare, menționate în articolul 10 § 2 din Convenție presupun o importanță deosebită atunci când este în discuție încălcarea „*drepturilor altora*” sau afectarea reputației unei anumite persoane. Acest fapt este valabil și pentru mass-media, chiar în privința problemelor de interes public major⁴.

59. Statele au obligația pozitivă de a proteja viața privată a persoanelor vizate în procedurile penale pendinte, dar și respectarea drepturilor presei la

⁴ Vezi, între alte autorități, *Pedersen și Baadsgaard v. Danemarca* [MC], nr. 49017/99, § 78, CEDO 2004-XI; și *Bladet Tromsø și Stensaas v. Norvegia* [MC], nr. 21980/93, § 65, CEDO 1999-III.

informarea publicului cu privire la subiectele de interes public în cazul procedurilor de acest tip⁵.

60. Problema asigurării unui echilibru corect de către state între drepturile acuzatului/suspectului în baza articolului 8 și dreptul unui ziar în baza articolului 10 a fost examinată de către Curte de câteva ori, în contextul unor procese privind defăimarea/confidențialitatea sau al unor condamnări penale⁶. Aceasta a elaborat o serie de criterii care trebuie avute în vedere în exercițiul punerii în balanță, care includ, *inter alia*, contribuția informației publicate la o dezbatere de interes general, conținutul, forma și veridicitatea acesteia, și severitatea pedepsei⁷. Aceste cauze se refereau, în principal, la publicarea unei fotografii a acuzatului, a unor informații cu privire la identitatea inculpatului și a unor acuzații false și injurioase.

61. În mai multe cauze, Curtea a abordat obligația statului într-o situație în care informațiile confidențiale conținute în dosarul de anchetă au fost divulgate presei. Ea a procedat astfel în contextul plângerilor formulate în baza articolului 8 din Convenție. Spre deosebire de cazurile menționate mai sus, Curtea nu a recurs la un exercițiu de punere în balanță, ci a examinat problema prin prisma obligației autorităților de a întreprinde măsurile necesare pentru a asigura o protecție efectivă a drepturilor reclamantului la viața sa privată și la corespondența acestuia.

62. În *Craxi v. Italia* (nr. 2), nr. 25337/94, 17 iulie 2003, conținuturile convorbirilor telefonice ale reclamantului interceptate de către poliție au fost publicate în presă, după ce procurorul a depus transcrierea acestora la grefa tribunalului.

63. Curtea a observat, de o manieră mai generală, că :

„65. (...) **interesul public în primirea informațiilor acoperă doar faptele legate de acuzațiile penale intentate împotriva acuzatului.** Jurnaliștii trebuie să aibă în vedere acest aspect atunci când efectuează reportaje cu privire la procedurile penale pendinte, iar presa trebuie să se abțină de la publicarea informațiilor care ar putea prejudicia, cu intenție sau nu, dreptul persoanelor acuzate la respectarea vieții lor private și a corespondenței (vezi, *mutatis mutandis*, *Worm v. Austria*, hotărâre citată mai sus, *ibidem*).”

64. În prezenta cauză, câteva dintre conversațiile publicate în presă aveau un caracter strict privat (cu privire la relațiile reclamantului cu avocatul său, un fost coleg și un susținător politic) și nu a avut, practic, nicio legătură cu acuzațiile penale împotriva reclamantului. Nu existase nicio nevoie socială presantă pentru a le publica.

65. Cu privire la responsabilitatea statului, Curtea a considerat că divulgarea conversațiilor în presă nu a constituit o consecință directă a vreunui act al procurorului, ci a fost, probabil, rezultatul unei erori a grefei

⁵ Vezi, de exemplu, *A. v. Norvegia*, nr. 28070/06, § 65, 9 aprilie 2009; *Egeland și Hanseid v. Norvegia*, nr. 34438/04, § 53, 16 aprilie 2009; *Ageyev v. Rusia*, nr. 7075, 18 aprilie 2013.

⁶ Vezi, în plus față de cauzele citate în notele de subsol de mai sus, *News Verlags GmbH & Co.KG v. Austria*, nr. 31457/96, CEDO 2000-I; *Eerikainen și alții v. Finlanda*, nr. 3514/03, 10 februarie 2009; *Lahtonen v. Finlanda*, nr. 29576, 17 ianuarie 2012; *Yordanova și Toshev v. Bulgaria*, nr. 5126/05, 2 octombrie 2012.

⁷ *Axel Springer AG v. Germania* [MC], nr. 39954/08, §§ 89-95, 7 februarie 2012.

sau al obținerii informației de către presă de la una din părțile implicate în proceduri.

66. Cu privire la obligațiile pozitive inerente respectării efective a vieții private, Curtea a conchis că a avut loc încălcarea articolului 8:

„75. În această cauză, Curtea reamintește că au avut loc dezvăluiri cu caracter privat, incompatibile cu articolul 8 din Convenție... De aici rezultă că, odată ce transcrierile fuseseră încredințate în administrarea grefei, **autoritățile au eșuat în obligația lor de a oferi o stocare sigură pentru a asigura dreptul reclamantului la viața sa privată.** De asemenea, Curtea observă că, în prezenta cauză, nu pare să fi avut loc o **anchetă efectivă** pentru a **descoperi circumstanțele în care jurnaliștii au avut acces la transcrierile conversațiilor reclamantului, și, dacă era necesar, pentru a sancționa persoanele responsabile de deficiențele existente.** De fapt, din cauză că nu au demarat anchetele efective în discuție, autoritățile italiene nu au fost în măsură să-și îndeplinească obligația lor alternativă de a oferi o explicație plauzibilă a modului în care convorbirile private ale reclamantului au ajuns în domeniul public.”

67. Mai recent, Curtea a elaborat problema întinderii obligației statului în mai multe cazuri împotriva României. În *Cășuneanu v. România*, nr. 22018/10, 16 aprilie 2013, presa a publicat secvențe din dosarul acuzării împotriva reclamantului, inclusiv transcrieri ale convorbirilor sale telefonice care au fost obținute de către autorități în timpul unei operațiuni de supraveghere. Curtea a examinat cererea reclamantului în baza articolului 8 sub două aspecte: 1) dacă reclamantul a suferit prejudicii, și 2) dacă răspunsul autorităților a fost unul adecvat.

68. Cu privire la primul aspect, ea a reținut după cum urmează:

„84. Curtea reiterează că nu a fost sesizată să examineze, în principal, oportunitatea publicării în presă a extraselor din dosarul penal. Rolul acesteia este de a examina dacă divulgarea de către autorități a încălcat dreptul reclamantului la protecția vieții sale private.

Prin urmare, la această etapă este irelevant faptul că cauza penală împotriva reclamantului, care presupunea acte de corupție la nivelul oficialilor de rang înalt, constituie un subiect actual în România, suscitând, astfel, un interes public semnificativ. De asemenea, rămâne irelevant pentru această cauză faptul că reclamantul nu era o persoană publică, în virtutea afacerilor sale cu statul, iar legăturile lui cu judecătorul de la Curtea Supremă și cu un senator (și ei acuzați) îl făcuseră, în mod inevitabil subiect al unei examinări mai atente a actelor și a comportamentului său din partea presei.

(...)

85. În continuare, Curtea observă că conversațiile telefonice sunt protejate de noțiunile de „viață privată” și „corespondență”, în baza articolului 8.

(...) În această cauză, chiar dacă fără nicio relevanță pentru procedurile penale (vezi, *a contrario*, *Craxi* citat mai sus, § 66, unde conversațiile telefonice publicate aveau, într-o anumită măsură, un caracter strict privat și, practic, nicio legătură cu acuzațiile penale împotriva reclamantului), conținutul înregistrărilor prezenta informații cu privire la angajamentele private ale reclamantului, punându-l, prin urmare, într-o lumină nefavorabilă, dând impresia că acesta a comis infracțiuni, înainte ca autoritățile naționale să aibă măcar posibilitatea să examineze acuzațiile.

(...) Scurgerea în presă a unor informații cu caracter privat din dosarul penal poate fi considerată o ingerință în dreptul reclamantului la viața sa privată.

(...)

88. Cu privire la consecințele scurgerii în presă pentru reclamant, Curtea observă că, odată ce informațiile fuseseră publicate, reclamantul s-a pomenit în imposibilitatea de a întreprinde acțiuni imediate în vederea apărării reputației sale, de vreme ce fondul cauzei nu era examinat de către un tribunal, iar autenticitatea sau acuratețea conversațiilor telefonice și interpretarea acestora nu puteau fi, prin urmare, contestate. De asemenea, Curtea a stabilit că reclamantul nu a avut la dispoziție niciun mijloc pentru a contesta scurgerea menționată din partea autorităților.

89. Prin urmare, se poate conchide că reclamantul a suferit un prejudiciu din cauza ingerinței în dreptul său la respectarea vieții private prin scurgerea în presă a unor fragmente din conversația sa telefonică cu o altă persoană acuzată.”

69. Cu privire la caracterul adecvat al răspunsului autorităților, Curtea a considerat că atunci când sunt divulgate informații în presă este de o importanță crucială să se stabilească:

„94. (...) În primul rând, dacă statul și-a organizat propriile servicii și și-a pregătit funcționarii pentru a evita eludarea procedurilor oficiale (vezi *Stoll*, citat mai sus,...), și, în al doilea rând, dacă reclamantul a avut vreo posibilitate de a obține despăgubiri pentru încălcarea drepturilor sale.”

70. În această cauză nu a existat nicio reacție oficială sau nicio condamnare; nu s-a întreprins nicio acțiune în vederea identificării instituției sau a angajatului responsabil; și nu a existat nicio declarație oficială de condamnare a acestui tip de comportament din partea autorităților. Reclamantul nu a avut la dispoziție niciun mijloc de a obține despăgubiri din partea autorităților pentru această scurgere.

71. Prin urmare, statul reclamat a eșuat în obligația sa de a asigura o stocare sigură a informațiilor pe care le deținea pentru a garanta dreptul reclamantului la viață privată și, de asemenea, nu a asigurat niciun mijloc de remediere atunci când i-au fost încălcate drepturile.

72. Curtea a adoptat o abordare identică în cauza *Apostu v. România*, nr. 22765/12, 3 februarie 2015.

CONCLUZIE

73. Rezumatul de mai sus scoate în evidență diferiții factori avuți în vedere în jurisprudența Curții cu privire la publicarea în presă a materialelor confidențiale din cadrul anchetelor pendinte. Unii dintre acești factori merită să fie aduși în discuție aici.

74. Chiar dacă interesul public reprezintă un criteriu esențial pentru exercițiul de punere în balanță, nu este suficient ca un articol de presă să relateze o problemă de interes public. Articolul trebuie să poată contribui la dezbateră publică a acestei probleme. În acest sens, conținutul și forma articolului au o importanță crucială. Atunci când publicarea informațiilor dintr-un dosar confidențial a fost însoțită de un comentariu pătinitor, prejudiciabil sau necorespunzător într-un alt mod, contribuția articolului la dezbateră publică este una considerabil redusă.

75. Ține în primul rând de tribunalele naționale să evalueze impactul unui articol de presă pentru rezultatele anchetelor. Nu este necesar să se demonstreze rezultatul actual al influenței negative; contează faptul că articolul putea submina buna-administrare a justiției, mai ales în cazul participării juraților. În acest sens, perioada de timp dintre publicarea și finalizarea unei investigații sau desfășurarea unui proces reprezintă un aspect relevant.

76. Este inutil să se menționeze că un control al oricărei măsuri restrictive din partea tribunalelor naționale trebuie să presupună evaluarea diferitor interese în discuție; o aplicare automată a regulilor care interzic divulgarea materialelor confidențiale a fost considerată incompatibilă cu Convenția.

77. Problema protecției vieții private a acuzatului nu a constituit, în general, o problemă în cazurile relative la articolul 10 în care nu au existat acuzații de defăimare/confidențialitate sau plângeri penale depuse de către o persoană afectată. „Protecția reputației sau a drepturilor altora” a reprezentat, totuși, un considerent relevant atunci când informațiile publicate priveau aspecte strict private sau includeau comentarii prejudiciabile. Mai mult, statele au obligația de a asigura stocarea în siguranță a informațiilor confidențiale aflate în posesia lor, de a investiga eventualele divulgări de informații și de a oferi remedii pentru încălcarea drepturilor garantate de articolul 8.